

[Landbrugsministeren.]

længere henne i Taler fremkom det ærede Medlem med en Udtalelse om, at han kunde være med til, at man ydede de Millioner, der er stillet til Raadighed gennem Jordfonden, det vil sige, at han sprang over til det Standpunkt, hans Partifæller indtog i Landbokommissionen, hvorefter han til Slut igen gik over til det Standpunkt: at fra-raade Udstykning for Tiden. Det er saaledes noget vanskeligt at diskutere: Jeg skal derfor afholde mig derfra og anbefale, at Partiet bliver enigt om dette Spørgsmaal, før det gaar ind i en Debat med os andre.

Jeg vil dog anholde en Udtalelse af det ærede Medlem, en Udtalelse, der gik ud paa, at det under Krigen var de store Landbrugere, som klarede Vanskelighederne for Danmark. Det er absolut ikke rigtigt. Det gjaldt selvfølgelig under Krigen om, at man fik udnyttet Jorden saa meget som muligt, da Raastofftilførselen til Danmark blev indskrænket. Men alle, som kender en Smule til Landbrug, vil dog vist indrømme, at tager man Landbruget som Helhed, kan det paa ingen Maade siges, at de store Landbrug udnytter Jorden bedre, faar mere ud af den i Forhold til Jordens Godhed end de mindre Landbrug. Derfor tror jeg, at der — ogsaa hvis Udviklingen vil foregaa paa den Maade, at vi skal mere ind i Selvforsyningens Tegn, idet det bliver vanskeligere at tilføre Landbruget Raastoffer — ikke er noget som helst i Vejen for at fremme Udstykningen, Oprettelsen af mindre Landbrug, da disse Brug, naar de har en rimelig Størrelse, sikkert vil kunne udnytte Jorden betydeligt bedre end de større Brug og derfor nationaløkonomisk set vil være lige saa fornuftige, lige saa gode for os som de større Brug, endogsaa bedre.

Jeg vil dernæst anholde den anden Udtalelse, der gik ud paa, at det ærede Medlem var glad over, at Gartnerbrug navnlig var oprettet efter den gamle Lovs Bestemmelser, og det var sket, fordi de unge Gartnere saa saaledes paa Sagen, at det var bedre at oprette disse Gartnerier paa privat indkøbt Jord end paa Statsjord. Jeg tror slet ikke, det er rigtigt. Det hænger ganske simpelt sammen med det, jeg gjorde opmærksom paa, da vi i sin Tid gennemførte Loven, at naar Statens Jordlovsudvalg køber Jord til Oprettelse af Brug, er det i de fleste Tilfælde ingenlunde i Nærheden af Byerne, men ude omkring paa Landet, hvor der ikke er saa god Afsætning for Gartnerprodukter; det er af den Grund, der ikke oprettes saa mange Gartnerier paa Statsjord, men at det i de fleste Tilfælde sker paa privat indkøbt Jord.

Jeg takker endnu engang for den villige Tilslutning til Lovforslaget og vil haabe, at den Udvalgsbehandling, som man foreslaar Forslaget undergivet, bliver af saa kort Varighed, at Forslaget hurtigt kan gennemføres her i Tinget.

Rs. Nielsen: Det ærede 13de tingvalgte Medlem (Jensen-Aale) fremhævede det ønskelige i, at den gamle Strid om Brugsformerne for Husmandsbrugene skulde være fuldstændig ude af Verden, og han bad om mit Tilsagn til, at det skulde være saaledes i Fremtiden. Jeg ønsker ikke at give dette Tilsagn, men jeg vil have Lov til at sige, at saaledes som den sidst vedtagne Husmandslov og den, vi nu er i Færd med at behandle, er udformet, er Modsætningen mellem disse to Brugsformer til Dels udlignet. Men der er, som jeg nævnte, fremdeles et ubesvaret Spørgsmaal vedrørende Forstaaelsen af § 28, som jeg tillod mig at fremdrage før. Jeg mener, det er af stor Betydning at faa dette klaret paa det nuværende Tidspunkt, og der skal ikke deri lægges, at vi vil lægge Hindringer i Vejen for denne Lov eller skabe Vanskeligheder for at faa den gennemført, saa den kan komme til at virke hurtigst muligt.

Det, som blev fremdraget af det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Lehwald), er jo Udtryk for, at man fra konservativ Side ikke ønsker at være med i Arbejdet for en fremtidig Udstykning i vort Land. Dette kan beklages. Det er min Opfattelse, at saaledes som dette Arbejde har været formet gennem Tiderne og med de Muligheder, der derigennem skabes for Dele af dansk Ungdom, er det af saa stor folkelig Værdi, at alle Partier paa Rigsdagen maatte kunne samles om det; men det er og bliver sikkert en Erfaring, der bekræfter sig, at naar et enkelt Parti, et betydende Parti, staar uden for en Sag som denne og kan føre sin Agitation imod den, vil det skabe Vanskeligheder for, at Sagen kommer til at forme sig, saaledes som den skulde.

Jeg vil gerne i Anledning af den højtærede Landbrugsministers Udtalelse om min Omtale af § 13 sige, at jeg ganske rigtigt har udtalt mig for stærkt, naar jeg sagde, at der skal oprettes Gaardbrug paa op til 15 ha Land. Det er rigtigt, hvad den højtærede Landbrugsminister fremhævede, og jeg har det ogsaa i en noget anden Form i mine Optegnelser, men er altsaa, formodentlig ved en Fortalelse, kommet til at sige „skal“ i Stedet for „bør“.

Jeg vil gerne med det samme tilsige den højtærede Landbrugsminister, at naar